

Pospíšil, Ivo; Zelenka, Miloš

Jednání prezidia Mezinárodního komitétu slavistů v Mariboru

Opera Slavica. 2002, vol. 12, iss. 4, pp. 45-46

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117435>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ТОЛСТАЯ, Н.: *Сестры*, «Подкова», Москва 1998 (ТОЛСТАЯ, Н.)

ТОЛСТАЯ, Т.: *Сестры*, «Подкова», Москва 1998 (ТОЛСТАЯ, Т.)

ТЭФФИ, Н.: *Надежда Тэффи в «Золотой серии юмора»*, ВАРГИУС, Москва 2000 (ТЭФФИ)

TOLSTÁ, T.: *Fakír a jiné povídky*, Mladá fronta, Praha 1996 (TOLSTÁ)

Jednání prezidia Mezinárodního komitétu slavistů v Mariboru

Když na počátku září roku 1998 končil v polském Krakově zatím poslední mezinárodní kongres (sjezd) slavistů, bylo současně již zcela oficiálně určeno místo konání dalšího (za pět let) a byl zvolen předseda Mezinárodního komitétu slavistů – z pořadatelské země. Zemí dalšího kongresu je Slovinsko a jeho hlavní město Ljubljana, předsedkyní se stala slovinská lingvistka prof. Alenka Šivic-Dular. Již o rok později se konala schůze užšího předsednictva z iniciativy Českého komitétu slavistů v Brně a v Praze (září 1999) za účasti představitelů Masarykovy univerzity a Statutárního města Brna. O rok nato se užší prezidium sešlo v Záhřebu a v prosinci 2001 opět z iniciativy Českého komitétu slavistů a na jeho návrh v slovenském Ružomberku, kde bylo hosty Slovenského komitétu slavistů. Na všech těchto zasedáních se upřesňovala organizace lublaňského kongresu a hovořilo se o činnosti Mezinárodního komitétu slavistů vůbec. Letos přípravy vrcholí zasedáním v slovinském Mariboru na počátku října 2002 a pak možná ještě těsně před kongresem v Lublani.

Kongresy se v poválečném období musely adaptovat na rozdělený svět a železnou oponu: s tím souviselo i usnesení o konání kongresů výlučně ve slovanských zemích (aby se jich mohli v podstatě bez překážek zúčastnit všichni skuteční odborníci).

Krakovský kongres v roce 1998 ukázal, že nová doba si žádá i výraznější změny organizační a metodologické: například krakovský rusista Lucjan Suchanek přišel s tzv. emigrantologií jako specificky slovanským fenoménem majícím značný komplexní kulturní význam, z české strany tu od autora těchto řádků zazněly výzvy k uplatnění sociálněvědních metod, k areálovosti a k navázání užších kontaktů s organizací ICCEES (International Council for Central and East European Studies), která se koncentruje právě spíše na sociální vědy (politologie, politická ekonomie, sociologie, filologie, historie aj.), ale v jejíž činnosti má významné místo také lingvistika, literární věda a kulturologie.

Součástí činnosti Mezinárodního komitétu slavistů je také činnost odborných komisí, které koordinuje polský lingvista Stanislaw Gajda: česká strana má předsedy v komisi slovanské stylistiky a poetiky, etymologie, paleoslavistiky a bibliografie, výrazné zástupce však také v jiných komisích.

Zmíněná zasedání Mezinárodního komitétu slavistů (MKS) připravila program a tematické zaměření lublaňského kongresu. Z jazykovědy to budou lingvogenetické, etnogenetické a historicko-filologické aspekty, kam se řadí i etymologie a paleoslavistika včetně zkoumání staroslověnštiny, areálové aspekty, strukturální a srovnávací aspekty, sociolingvistické a pragmatické aspekty, teorie stylů, teoretické a metodolo-

gické aspekty zkoumání slovanských jazyků, ze sféry literárních dějin, kulturologie a folkloristiky to jsou jednak zvláštní témata (Mickiewicz, Puškin a Prešern v slovanském a evropském kontextu, tvorba v emigraci, teoretické aspekty (literární směry, srovnávací literární věda, intertextualita apod.), literárněhistorické aspekty, kulturologie a folkloristika. Jako specifické se vyděluje téma z dějin slavistiky, a to Josef Dobrovský (250. výročí narození). Kromě tematických sekcí připravili organizátoři i tzv. tematické bloky a kulaté stoly. Na rozdíl od zmíněné ICCEES je jednání těchto kongresů koncentrovanější, dává však podstatně méně individuálních možností v podobě debatních panelů sestavovaných zcela volně podle přání a dohody účastníků.

Mariborské jednání, které se konalo v prostředí pohodlného hotelu Habakuk na okraji města jako volná součást národního kongresu slovinských slavistů, mělo na programu šest bodů. Účastníci, mezi nimiž byli předsedové národních komitétů Itálie, Polska, Ruska, Makedonie, Kanady, Slovenska, Chorvatska, Slovinska, Rumunska a České republiky, dále koordinátor činnosti komisi MKS, zástupce Slavie jako oficiálního tiskového orgánu MKS a další představitelé organizátorů, byli nejprve seznámeni se stavem příprav kongresu z úst předsedkyně MKS Alenky Šivic-Dular. Jak se zdá, všechny hlavní překážky byly odstraněny – místem zahájení a kongresovým centrem bude Cankarův dům, kongres má podporu státních orgánů Slovinska. Byl také analyzován program, jehož součástí jsou referáty plenární a v sekcích, tematické bloky (celkem 20) a kulaté stoly (zatím 4). Stanisław Gajda podal zprávu o činnosti komisi MKS. Podařilo se mu udělat pořádek v evidenci, uvést do pohybu nečinné komise a aktivizovat předsedy. Komise podle stupně aktivity rozdělil do tří skupin: do konce roku 2002 očekává podrobnější zprávy jednotlivých předsedů. Na poradě se také dohodly další body, například výstava knih a jejich zasilání a možnosti tzv. promoce knih. Českému komitétu se podařilo dosáhnout zvýšení počtu oficiálních účastníků české delegace z 35 na 42, jinak je však kongres otevřen všem zájemcům, kteří se mohou zúčastnit jako posluchači. Tato liberalizace je dobrým krokem vpřed, po němž snad budou následovat kroky další a podstatnější ve smyslu modernizace a pragmatizace MKS a jeho kongresů. Problémem zůstávají finance: to je spíše záležitost samotných účastníků. Nakolik budou organizátoři připraveni něco zaplatit, komu a v jakém rozsahu, není ještě známo.

Organizátoři tohoto zasedání prezidia MKS se vskutku vyznamenali: snad to v dobrém slova smyslu anticipuje i blížící se kongres.

*Ivo Pospíšil,
předseda Českého komitétu slavistů,
člen Mezinárodního komitétu slavistů*

*Miloš Zelenka,
sekretář ČKS a zástupce Slavie*